

Залата за излитаци беше претъпкана с уморени пътници. Повечето стояха прави покрай стените, защото малкото пластмасови седалки отдавна бяха заети. Всеки самолет, който кацаше или излиташе от тук, побираше поне сто души, но въпреки това в залата имаше едва няколко десетки седящи места.

Сякаш хиляда души чакаха за полета до Маями в седем вечерта. Навлекли дебели дрехи, стиснали в ръце тежки чанти, преодолели задръстването по пътя, навалицата при чекирането и тълпите по ескалаторите, сега тези хора висяха тук унило. Беше четвъртък преди Деня на благодарността, най-натовареният ден от годината по въздушните маршрути, и в цялата тази блъсканица мнозина се питаха, и то не за пръв път, защо са избрали да пътуват именно сега.

Причините бяха най-различни и в момента нямаха значение. Някои правеха опити да се усмихват. Други се мъчеха да четат, но тълпата и шумът се явяваха непреодолима пречка. Трети бяха забили поглед в пода и просто чакаха. Един мършав чернокож Дядо Коледа дрънчеше наблизко с досадния си звънец и редеше празнични поздравления.

Появиха се още трима души, явно семейство; щом видяха номера на изхода и огледаха залата, предпочетоха да спрат до плъзгащите се врати и се приготвиха за дълго чакане. Дъщерята беше хубаво момиче. Казваше се Блеър и очевидно тя беше тази, която щеше да лети. Родителите ѝ бяха дошли да я изпратят. Тримата се взряха в навалицата и също се запитаха безмълвно защо са избрали именно този ден за пътуването.

Бяха си изплакали сълзите и очите им бяха сухи, поне засега. Блеър беше на двайсет и три години, току-що завършила магистратура с отлична диплома, но още не беше готова да прави кариера. Нейна приятелка от колежа бе заминала за Африка с Корпуса на мира и това бе вдъхновило Блеър да се посвети на благотворителност през следващите две години. Назначена бе в източната част на Перу, където трябваше да ограмотява дечица от индианско племе. Щеше да живее в колиба без вода, електричество и телефон и очакваше с нетърпение да започне своето пътешествие.

Предстоеше ѝ полет до Маями, а от там – до Лима, след което я очакваше тридневно пътуване с автобус по планински пътища, отвеждащи в друга историческа епоха. За пръв път в своя млад, защитен от сътресения живот Блеър щеше да прекара Коледа далече от дома си. Майката стисна ръката на дъщеря си и се опита да прояви твърдост.

Всички прощални думи бяха вече казани. За стотен път я бяха попитали: „Сигурна ли си, че искаш точно това?“.

Баща ѝ Лутър гледаше тъпканицата със смръщено лице. Ама че лудост, каза си той. Беше оставил двете жени пред входа на летището, след което бе изминал километри до един от паркингите. Претъпкан автобус го върна тук, където тримата с мъка си проправиха път до този изход. Беше тъжен, защото дъщеря му заминаваше, а и защото мразеше тълпите. Настроението му бе ужасно, но го очакваше и по-лошо.

Изнервените служители отсреща се оживиха и множеството се придвижи напред. Чу се първото съобщение, което приканваше старите хора и пътуващите в първа класа да излязат напред. Бутането и блъскането нараснаха още повече.

– Май е време да те оставим – каза Лутър на дъщеря си.

Отново се прегърнаха, отново преглътнаха сълзите.

– Няма да усетите колко бързо ще мине една година – успокои ги Блеър и се усмихна. – Другата Коледа ще съм си вкъщи.

Майка ѝ Нора прехапа устни, кимна и я целуна още веднъж.

– Моля те, пази се – каза тя просто защото не можеше да спре да го повтаря.

– Всичко ще бъде наред.

Родителите се отдръпнаха и безпомощно проследиха как дъщеря им се нареди на дългата опашка, как започна да напредва бавно, да се отдалечава от тях, от своя дом, сигурността и всичко познато. Ето че подаде бордната си карта, обърна се и им се усмихна за последен път.

– Това е – въздъхна Лутър. – Няма смисъл да висим повече. Тя ще се справи.

Нора не намери какво да отвърне, просто гледаше как детето ѝ се отдалечава все повече и повече. В следващия момент двамата си тръгнаха, оставяйки човешкият поток да ги повлече по дългия труден преход през залата, покрай Дядо Коледа с дрънчащия звънец, покрай малките магазинчета, пълни с хора.

Когато излязоха навън и се насочиха към автобуса за паркинга, ръмеше, а когато слязоха на около две-ста метра от колата си, дъждът се лееше като из ведро. Лутър трябваше да плати седем долара, за да освободи колата, а и себе си от алчните летищни власти.

Вече пътуваха към града, когато Нора най-сетне проговори:

– Дали ще е добре там?

Съпругът ѝ беше чувал този въпрос толкова често, че машиналният му отговор прозвуча като ръмжене:

– Разбира се.

– Сигурен ли си?

– Абсолютно.

Какво значение имаше в момента дали е сигурен или не? Блеър беше заминала; не можеха да я спрат. Лутър стисна волана с две ръце и безмълвно наруга колите отпред, които постепенно намаляваха ход. Не можеше да разбере дали жена му плаче или не, а всъщност не го беше и грижа. Единственото му желание бе да се добере до вкъщи, да облече сухи дрехи и да седне край камината с някое списание.

На три-четири километра от дома им Нора внезапно обяви:

- Трябва да купя някои неща.
- Вали – отбеляза той.
- Въпреки това трябва.
- Не може ли да почакаат?
- Ти остани в колата. Няма да се бавя повече от минута. Карай към „Чип“. Днес е отворен.

Той пое към магазина, който ненавиждаше не само заради безбожните цени и надутите продавачи, а и заради отвратителното му разположение. Дъждът не беше спрял, но жена му за нищо на света не би предпочела „Кроугър“, пред който човек можеше да паркира и да притича до входа. Не, тя държеше да пазарува именно в „Чип“, въпреки че паркингът беше ужасно далече и постоянно пълен.

Ето че и сега нямаше свободни места. Дори в противопожарните алеи бяха спрели коли. Десет минути изминаха в напразно обикаляне и оглеждане и накрая Нора нареди:

- Просто спри да сляза. – Беше се изнервила от неспособността му да намери място.

Той се вмъкна в някаква пролука близо до павилион за хамбургери и каза:

- Дай ми списъка.
 - Аз ще отида – отвърна тя, но не много настойчиво.
- И на двамата им беше ясно, че той ще отиде.
- Дай ми списъка.
 - Само бял шоколад и половинка шамфъстък – заръча му тя с облекчение.
 - Това ли е всичко?
 - Да. Искам шоколадът да е „Логан“, половин килограм. Шамфъстъкът да е „Ланс Брадърс“.
 - И нито едно от тия неща не може да почака?
 - Не, Лутър, не може. Трябва да приготвя десерта за утрешния обяд. Ако не ти се ходи, просто млъкни и ще отида аз.

Той тресна вратата. На третата крачка уцели плитка локва. Студената вода намокри десния му глезен и се стече надолу в обувката. Лутър

застина за миг, стаил дъх, после продължи на пръсти в безнадеждно усилие да избягва локвите, като в същото време се пазеше от колите.

Веригата „Чип“ вярваше във високите цени и ниските наеми. Въпросният супермаркет се намираше в странична уличка и всъщност не се виждаше отникъде. В съседство имаше магазин за алкохол, чийто собственик беше някакъв европейец, който твърдеше, че е французин, но слуховете говореха, че е унгарец. Английският му беше ужасен, но пък добре бе усвоил езика на възходящото ценообразуване. Нищо чудно да се бе поучил от опита на „Чип“. Всъщност всички магазини в центъра се придържаха към правилото да надуват цените по празниците. И въпреки всичко бяха претърпени с народ.

Още един Дядо Коледа дрънчеше със звънец пред витрината на магазина за сирена. „Рудолф, северен елен с нос червен“ ехтеше от невидима тонколони, монтирана пред екомагазина, където маниаците суровоядци несъмнено още бяха по сандали. Лутър ненавиждаше този магазин и кракът му не стъпваше в него. Нора купуваше от там разни треволяци, чието предназначение така и не бе успял да разгадае. Възрастният мексиканец, собственик на магазинчето за пури, весело окачваше лампички по витрината, стиснал в ъгълчето на устата си лула, от която се виеше дим. Изкуствената му елха вече беше посипана с изкуствен сняг.

Голяма беше вероятността по-късно да завали истински сняг. Купувачите не губеха нито минута, влизаха и излизаха от магазините с твърда решимост. Лутър вече усещаше десния си крак като в леден ботуш.

На входа на „Чип“ не се виждаше нито една свободна кошница, което, естествено, беше лош знак. Не че на Лутър му трябваше кошница, но това означаваше дълги опашки пред касите. Пътеките между рафтовете бяха тесни, а стоките – подредени по най-без-умен начин. Каквото и да искаше да купи човек, налагаше се поне пет-шест пъти да кръстоса магазина от единия до другия край.

Едно момче, натоварено със зареждането, здравата се трудеше пред гондолата с коледни шоколадови фигурки. Табела пред щанда за месо приканваше всички предвидливи клиенти да поръчат на мига своята коледна пуйка. Току-що бе пристигнала нова доставка коледни вина! И коледни шунки!

Що за прахосничество, каза си Лутър. Защо трябва да се тъпчем и наливаме, за да отпразнуваме раждането на Христос? Откри пликчетата с шамфъстък близо до рафтовете с хляб. Странна логика на подреждане имаха в „Чип“. В сладкарския отдел така и не видя бял шоколад, тъй че само изруга под нос и се потърти напред, решен да огледа навсякъде. Една

количка го блъсна, но не получи извинение. „Бог ви носи радост“ се чуваше отвисоко, сякаш това би успо-коило Лутър.

През две пътеки, близо до ориза от всички краища на света, той откри рафтче с шоколад за готвене. Приблужи се и ето че откри опаковка от половин килограм с марката „Логан“. Направи следващата крачка, но шоколадът мигом изчезна, измъкнат под носа му от някаква грубиянка, която дори не го погледна. Оскъд-ното пространство, заделено за продуктите на „Логан“, беше опустошено и в следващия изпълнен с отчаяние миг Лутър не откри дори и най-малкото блокче бял шоколад. Имаше натурален, млечен, с ядки и стафида, но не и бял.

Опашката пред експресната каса за дребни покупки се придвижваше далеч по-бавно от другите две. Скандалните цени в „Чип“ принуждаваха клиентите да купуват малко неща, но това по никакъв начин не влияеше върху скоростта, с която биваха обслужвани. Всяка стока се поемаше и оглеждаше от неприятна касиерка, която вкарваше ръчно цената в касовия апарат. Тук човек рядко можеше да разчита, че про-дук-тите му ще бъдат сложени в плик, макар че около Коледа служителите се оживяваха по невероятен начин и с възторжени усмивки си припомняха дори имената на редовните клиенти. Това бе сезонът, в който се даваха бакшиши – още един неприятен, изпълняван по Коледа ритуал, който Лутър ненавиждаше.

Шест долара и нещо за половинка шамфъстък. Отпъди с ръка младока, който му подаде торбичка в очакване на възнаграждение. Но той беше толкова настойчив, че Лутър едва не го блъсна, за да опази скъпоценната си покупка от втора опаковка. Накрая пхна плика в джоба си и бързо напусна магазина.

Доста народ се беше скупчил да гледа как старият мексиканец украсява витрината на магазинчето за пури. Човекът тъкмо задвижваше малки роботчета, които трмаво газеха в изкуствения сняг, и тази гледка направо подлуди тълпата. Лутър се видя принуден да слезе от тротоара и в следващия момент наместо да стъпи вляво, кракът му се отметна надясно. Обувката му потъна в половин педя студена кал. Остана непо-движен за част от секундата, напълни дробовете си с хладен въздух, проклинайки мексиканеца, роботчетата, тълпата зяпачи и тъпите ядки. После вдиг-на крака си, проследи калната струя, процеждаща се по крачола му, и както стърчеше на тротоара с пре-мръзнали крака, оглушен от ехтящи камбанки и песента „Дядо Коледа пристига в града“, която гърмеше от тонколоната отпред, Лутър осъзна, че мрази Коледа.

Докато стигне до колата, студената влага бе плъзнала до пръстите на краката му.

– Няма бял шоколад – сопна се той на жена си, докато се настаняваше зад волана. В следващия миг забеляза, че тя бърше очи. – Сега пък какво има?

– Току-що говорих с Блеър.

– Какво? Как? Добре ли е?

– Обади се от самолета. Добре е. – Нора хапеше устни, за да не захлипа.

Колко ли струва един разговор от самолет на десет хиляди метра над земята, запита се Лутър. Беше виждал тези телефони, монтирани в самолетите. Приемаха всякакви кредитни карти. Той беше дал една на Блеър, от онези, чиито сметки пристигаха при мама и татко. За връзката между телефона някъде в небето и телефона в колата сигурно щяха да му отмъкнат поне десет долара.

И за какво? Всичко е наред, мамо. Не сме се виждали близо час. Много ви обичам. Страшно ще ми липсват. Време е да затварям, мамо.

Двигателят работеше, макар Лутър да не си спомняше да го е включвал.

– Забрави ли за белия шоколад? – попита Нора, която вече се бе съвзела.

– Не. Не го забравих. Нямахте.

– Попита ли Рекс?

– Кой е Рекс?

– Месарят.

– Не, Нора. Колкото и да е странно, не се сетих да попитам месаря дали не е скрил малко бял шоколад между пържолите и черния дроб.

Тя сграбчи дръжката на вратата с безмерно възмущение.

– Трябва ми, и толкова. Благодаря ти за напразното усилие.

В следващия момент Нора изхвъркна от колата.

Дано стъпиш в някоя ледена локва, промърмори Лутър. После взе да пъшка и наговори и други неприятни неща. Включи парното, така че да му духа топло на краката, и се зазяпа в затлъстелите хора пред павилиончето за хамбургери. По околните улици колите пъплеха едва-едва.

Колко хубаво би било Коледа изобщо да я няма, хрумна му изведнъж. Щракаш с пръсти и вече е втори януари. Няма елха за редене, няма търчане по магазините, няма безсмислени подаръци, няма купища разкъсана опаковъчна хартия, няма задръствания и тълпи, няма плодови кексчета, няма алкохол и шунка, които бездруго никому не са притрябвали, няма Рудолф и Скрежко, няма служебно парти, няма пропиленни пари. Дълъг списък се получи. Вече усмихнат, Лутър се приведе над кормилото в очакване да го обгърне приятна топлина и се размечта за блажено бягство.

Жена му се върна с малък кафяв плик, който хвърли зад него с премерено движение, за да не натроши шоколада, но в същото време да му даде да разбере, че без никакво затруднение е открила онова, което той не е успял да намери.

– Всеки знае, че трябва да се пита – отсече тя и рязко дръпна предпазния колан.

– Странен начин да предлагаш стоки – отбеляза Лутър и премести лоста на задна скорост. – Скриваш шоколада при месаря, и то в малки количества, та хората да се избият за него. Не се съмнявам, че като е скрит, и цената му се качва.

– Млъквай, Лутър.

– Намокри ли си краката?

– Не. А ти?

– Не.

– Тогава защо питаш?

– От загриженост за теб.

– Смяташ ли, че Блеър ще се чувства добре?

– В момента пътува със самолет. Ти току-що говори с нея.

– Имах предвид в джунглата.

– Престани да се безпокоиш, разбрахме ли се? Корпусът на мира не би я пратил там, ако мястото е опасно.

– Няма да бъде същото...

– Кое?

– На Коледа.

Това е повече от сигурно, за малко да каже Лутър. Колкото и да бе странно, лицето му се отпусна в усмивка, когато си запроправя път през гъстата колона.